An aerial photograph of a city, likely Damascus, showing a river winding through the landscape. A large, prominent building is visible in the center of the city. The foreground shows a hillside with several houses and trees.

Сучасність, історія, життя і
людина у творі Милорада
Павича “Дамаскин”

- План:
- Цитата – слайд 3
- Коротка Біографія – слайд 4
- Автобіографія – слайд 5,6
- Новелла Милорада Павича “Дамаскін” – слайд 7
- Історичні особистості у новеллі – слайд 8
- Оповідки для комп’ютера та циркуля – слайд 9
- Поетика і фантасмагорія новели Павича – слайд 10
- Храм – слайд 11
- Повчальний фінал новели – слайд 12
- Дамаскін – слайд 13
- Потрібно бути людьми – слайд 14

«Павича називають першим письменником Третього Тисячоліття, але сам він тяжіє не до майбутнього, а до минулого — тяжіє до рапсодів, «Едд», до Гомера, до текстів, які створювались до появи книги, а значить, він зможе продовжити своє існування і в постгутенберговському суспільстві».

Олександр Геніс

Коротка біографія

- Милорад Павич — всесвітньо відомий сербський письменник, прозаїк, літературознавець, перекладач, професор, член Сербської Академії наук і мистецтв. Він — автор численних збірок поезій та малої прози, романів, літературознавчих праць і перекладів, низки праць з історії сербської літератури XVII—XVIII ст. та з поезії символізму, упорядник та редактор значної кількості видань творів сербських письменників. Милорад Павич народився у Белграді (Сербія), на березі Дунаю, 15 жовтня 1929 року. В автобіографічному нарисі Павич, описуючи своє народження, особливо підкреслював, що він з'явився на світ під знаком Терезів (додатковий знак — Скорпіон).

Автобіографія

- Я письменник уже дві сотні років. Далекого 1766 р. один Павич, видав у Будимі свою збірку віршів і відтоді нас вважають письменницькою родиною.
- Народився я 1929 р. на узбережжі однієї із чотирьох райських річок о 8:30 ранку під знаком Терезів (підзнак Скорпіона), за ацтецьким гороскопом - Змія.
- Уперше зазнав бомбардувань у 12 років. Удруге у віці - 15 років. Поміж тими двома бомбардуваннями я уперше закохався і під німецькою окупацією примусово вивчив німецьку. Тоді ж я потайки навчився англійської від одного пана, який курих люльку з духмяним тютюном. У той же час я вперше забув французьку (пізніше я забував її ще двічі). Нарешті, на одній псарні, куди я потрапив, ховаючись від англо-американського бомбардування, один російський емігрант, царський офіцер, почав мені давати уроки російської з книжок Фета і Тютчева. Інших російських книжок у нього не було. Тепер я думаю, що вивченням мов було до певної міри перевтіленням у різноманітних заморожених звірях.
- Я любив двох Іоанів - Іоанна Дамаскіна і Іоанна Золотоустого (Хризостома)
- У моїх книжках я реалізував набагато більше любові, ніж у своєму житті. Лише за одним винятком, який і досі триває. Ніч у сні солодко прилипла до обох моїх щік.

- До 1984 р. я був найменш читаним письменником у своїй країні, а від того року поспіль - найбільш читаним.
- Я написав роман у вигляді словника, другий у вигляді кросворда, третій - у вигляді клепсидри і четвертий - у вигляді довідника гадання картами Таро. Я намагався якнайменше перешкоджати тим романам. Вважаю що роман - це рак. Існує завдяки своїм метастазам. З кожним днем я дедалі менше є автором своїх уже існуючих книжок, але дедалі більше майбутніх, яких можливо, так ніколи і не напишу.
- На мій подив мої книжки дотепер перекладені 66 разів на різні мови. Словом, я не маю біографії. Маю лише бібліографію.
- Критики у Франції та Іспанії відзначили що я - перший письменник ХХІ ст., а жив я у ХХ ст., коли треба було довести невинність а не провину.
- Найбільше розчарувань від життя я спізнав від перемог. Перемога не виплачується.
- Я знав що треба торкатися живих рукою.
- Я нікого не вбив. Зате мене вбили. Задовго до смерті. Для моїх книжок було б краще, якби їх автор був якимось турком чи німцем. Я був найвідомішим письменником найненависнішого народу у світі - сербського народу.
- ХХІ ст. для мене почалося *avant la date* 24 березня 1999 р. коли НАТО впродовж 78 днів бомбардувало Белград та Сербію. Відтоді Дунай, на берегах якого я народився вже не судноплавний...
- Гадаю, що Бог осипав мене безмежною милістю, подарувавши мені радість писання, але тією ж мірою покарав мене, либонь, що через ту таки радість".

Новела Павича "Дамаскін" — єдність історичного і сучасного, фантастичного й реального, матеріального і духовного.

- Світова критика дуже високо оцінила творчість сербського письменника Милорада Павича. Його називають письменником абсолютної літератури, а твори — справжнім поетичним і фантасмагоричним дивом. Французькі та іспанські критики вважають, що Павич — "автор першої книги ХХІ століття", австрійці називають його "ватажком європейського постмодернізму". Однак безсумнівним є те, що сербський письменник Милорад Павич означив наш час і мистецтво особливою магією та фантазією. Про Павича кажуть, що він не лише блискуче представляє оригінальний підвид фантастичної літератури, але є письменником, котрий ламає наші стереотипи щодо розуміння історії, часу, долі, кордонів, всіляких умовностей. Іноді він просто перевертає наше логічне уявлення про сенс буття

Історичні особистості у новелі М. Павича

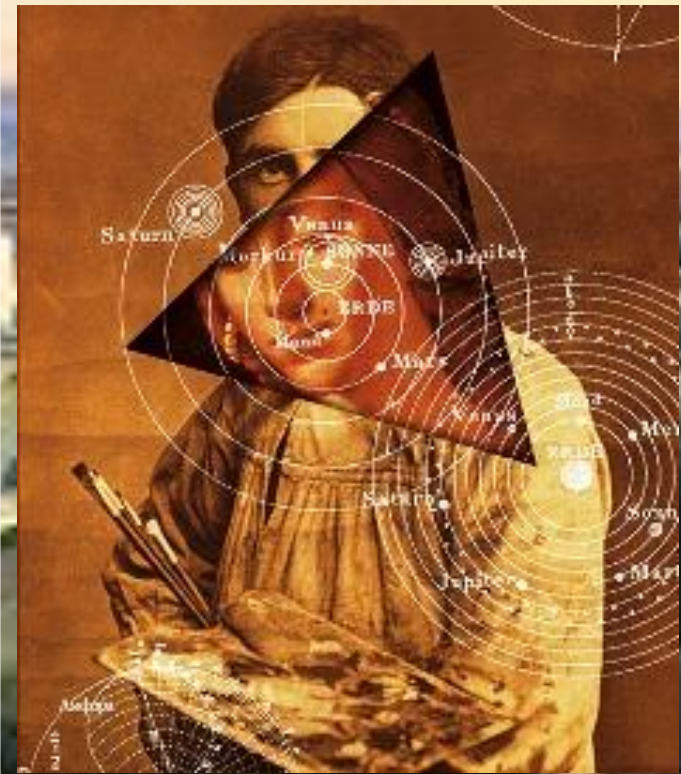

- Дамаскін свого часу був видатним діячем християнської церкви, літератури і культури, духовним ватажком могутнього руху проти іконоборства. Тоді відбувалася перша найстрашніша хвиля іконоборства, яку підтримав імператор Візантії. Іоанн Дамаскін вивів тоді ікону з-під смертельного удару. Він перший прийняв і витримав бій за ікону. Через наклеп імператора Дамаскінові за зраду відтяли кисть правиці й вивісили обрубок на центральній площі столиці. Далі, як свідчить житіє, події набули містичного характеру. Прикладена до суглоба кисть приросла завдяки молитвам перед іконою Пресвятої Богородиці. Після зцілення на знак подяки Дамаскін вилив із чистого срібла руку і прикріпив її до срібного окладу Божої матері "Троєручниця".

Оповідки для комп'ютера та циркуля

- Цей підзаголовок новели вказує на оригінальність будови твору. Підкреслено, що комп'ютерний текст можна читати з любого фрагменту; циркуль – один з ключів, за допомогою якого Атилія розгадує загадки Дамаскина, вона окреслює коло навколо ліжка та вимірює відстань, яку їй треба подолати, щоб знайти будівельників. Інтертекстуальність пов'язана з образом Дамаскина: у різних фрагментах роману Павича з'являються мотиви легенд про святого Йоана з Дамаска.

Поетика і фантасмагорія новели Павича

- У новелі є велика кількість деталей, котрі через їхню символіку і метафоричність є незабутніми. Так, теслярський циркуль, який був зображений на прапорі будівничих, про яких розповідається у новелі, використовувався ними у будівельних роботах. У Павича він наділений метафоричним змістом і є символом виміру життєвого шляху героїв, указує вибір напрямку цього шляху. Але, щоб це зрозуміти, потрібна внутрішня духовна праця, щиросердність, чуйність і доброта. Атилію вирізняє серед інших її особливе світобачення: вона ще в дитинстві випестила, виростила у сні і в уяві дитя, вона любить, як у завірюху літають птахи, вона поливає музикою квіти, вона серцем відчувала, що всім на землі керує кохання.

- Храм у Павича символізує духовне очищення, яке може привести до земного щастя, у той же час відбудовані храми також нагадують про зв'язки поколінь, історичну пам'ять, яку намагалися відродити будівничі з усього світу

Повчальний фінал новели М. Павича "Дамаскин"

- Атилія змогла розгадати послання Дамаскіна. Вона знайшла дорогу до щойно збудованого храму Введення, який належав їй, а священик вручив їй дві обручки — подарунок від двох Йованів. А це означає, що матеріальний світ відображає світ духовний, що всі події у житті людини залежать від чистоти її помислів, а шлях до храму лежить через покаяння і спокуту гріхів.

Потрібно бути людьми

- Йовани — будівничі. Лествичник має збудувати храм для вінчання Атипії, а Дамаскин — палац для життя з нареченим. Обидві будівлі мали бути завершені в строк, і одна без другої нічого не варті. Жодна будівля не може будуватися, якщо не росте храм на небесах — це храм душі. Поки душа чиста, до тих пір ростуть стіни з каменя — ось головний висновок роману. Люди мають думати про власну душу, а не тільки про матеріальні блага. Не кількістю золота вимірюється велич людини, а її добрими справами, «...погляньте ввечері: зоряне небо, а над ним у всесвіті величезна всеохопна думка» — це Бог, який приймає щире каяття й чекає, коли люди прийдуть до справжньої істини — істини добрих справ і чесного життя! І, виявляється, — хоч третє тисячоліття, хоч комп'ютерне прочитання, хоч віртуальна реальність, а цінності залишаються ті самі. Потрібно бути ЛЮДЬМИ!

- Виконала:
- Студентка групи Б-21М
- Білик Галина

